

Θεολογία και Ηθική της Ευθανασίας (Άγγελος Αλεκόπουλος)

/ [Πεμπουσία](#)

Η υποστήριξη της ευθανασίας στις μέρες μας απηχεί την παγανιστική στωικότητα του Σενέκα, την οποία εκφράζει σε ένα γράμμα του σχετικά με την αυτοκτονία: Ο Θάνατος που επιφέρει κανείς στον εαυτό του, αποδίδει ευγένεια ακόμη και στο καταδικασμένο εγκληματία.

Η αντίληψη του Σενέκα ότι είναι σωστό να ενεργείς ευθέως για να τερματίσεις τη ζωή σου, προσεγγίζει αυτήν που εκφράζει το αναδυόμενο φιλελεύθερο παγκοσμιοποιημένο ήθος. Ο Σενέκας πιστεύει ότι όταν ένας θάνατος περιλαμβάνει μαρτύριο και ένας άλλος είναι εύκολος και απλός, γιατί να μην επιζητήσει κανείς τον ευκολότερο τρόπο. Το ενδιαφέρον για την ευθανασία συνδέεται με την αυτονομία και το αίτημα του νοήματος μέσω της αυτοδιάθεσης.[\[1\]](#) Η ευθανασία όταν το άτομο βρίσκεται με την οδύνη ή την καταρράκωση, προσφέρει την αίσθηση όσο ισχυρή κι αν είναι αυτή, ότι ελέγχει κανείς τον εαυτό του. Είναι κάτι που εντάσσεται στη λογική της προσωπικής αξιοπρέπειας ως κανόνα, και

βρίσκεται στα θεμέλια του παγκοσμιοποιημένου ήθους .[\[2\]](#)

Η βιβλική και η πατερική παράδοση της Εκκλησίας δεν δίνουν απαντήσεις για το πότε και πώς πρέπει ο άνθρωπος να διατηρηθεί στην ζωή, επιμένουν όμως να υπογραμμίζουν την άπειρη αξία του ανθρώπινου προσώπου ως εικόνας του Θεού.[\[3\]](#)

Βιολογική ζωή χωρίς την ύπαρξη της ψυχής μέσα στο σώμα δεν νοείται. Κατά την περίπτωση καταστροφής ή νεκρώσεως ενός ζωτικού οργάνου, οπότε ο άνθρωπος επιβιώνει με υποστηρικτικές ενέργειες, εξακολουθεί η ψυχή να παραμένει συνδεδεμένη με το σώμα και να ενεργεί σε άλλα σωματικά όργανα. Ειδικότερα, κατά τον Άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή η ψυχή φανερώνεται με το ενεργεί πάνω στα μέλη του σώματος, ανάλογα με την δυνατότητα που έχουν. Κάθε σωματικό όργανο δέχεται εκείνη την ψυχική ενέργεια, την οποία εκ φύσεως έχει τη δύναμη να εκφράσει.[\[4\]](#)

Το δίλλημα της Ευθανασίας είναι σοβαρό και η Ορθόδοξη παράδοση και η Ιερά Σύνοδος, σε συνεργασία με την Ιατρική Επιστήμη, καλούνται να δώσουν απαντήσεις στους πιστούς. Στην Παλαιά Διαθήκη η ευθανασία επιτρεπόταν όταν γινόταν εξ αιτίας πολέμου ή κάποιων διωγμών με αφοσίωση σε αρχές και αξίες και ποτέ λόγω άρνησης της ζωής. Στην Ορθόδοξη Γραμματεία η έννοια της ευθανασίας δεν απαντάται. Η Ορθοδοξία θεωρεί τον θάνατο σαν την μετάβαση στην αιωνιότητα. Το ανθρώπινο σώμα, σαν κατοικία του Αγίου Πνεύματος, πρέπει να είναι σεβαστό από τον άνθρωπο.[\[5\]](#) Για την χριστιανική ηθική και βέβαια στο πλαίσιο της Ορθόδοξης παραδόσεως η ευθανασία δεν υπάρχει ούτε ως πρόβλημα ούτε ως αδιέξοδο.

[\[1\]](#) H. Tristram Engelhardt, JR, Τα θεμέλια της Βιοηθικής Μια Χριστιανική Θεώρηση, Αθήνα 2007, εκδόσεις Αρμός , σελ.:369

[\[2\]](#) H. Tristram Engelhardt, JR, Τα θεμέλια της Βιοηθικής Μια Χριστιανική Θεώρηση, Αθήνα 2007, εκδόσεις Αρμός , σελ.:356

[\[3\]](#) Ανέστης Γ. Κασελόπουλος, Εκ του Θανάτου εις την Ζωήν. Θεολογική προσέγγιση στις προκλήσεις της βιοηθικής, εκδόσεις Πουρνάρα, Θεσσαλονίκη 2009, σελ.:90

[\[4\]](#) Μοναχού Δαμασκηνού Αγιορείτου, Ορθόδοξη Ανθρωπολογία και Μεταμοσχεύσεις Ζωτικών Οργάνων, Αγιον Όρος 2007, εκδόσεις Μυριόβιβλος, σελ.:23

[\[5\]](#) Α΄ Κορινθ. ΣΤ΄, 19

Παρατήρηση: το παρόν κείμενο αποτελεί τμήμα της Διπλωματικής Εργασίας “Βιοηθικά προβλήματα στην Μονάδα Εντατικής Θεραπείας” που εκπόνησε ο κ. Άγγελος Αλεκόπουλος, στο πλαίσιο του προγράμματος “Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία” της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ), με επιβλέποντα καθηγητή τον κ. Νικόλαο Κόιο και την οποία η Πεμπτούσια δημοσιεύει με τη μορφή σειράς άρθρων.

[Δείτε το προηγούμενο άρθρο της σειράς κάνοντας κλικ **εδώ**](#)